

L'associacionisme cultural català i la Llei de Drets Culturals

El Parlament de Catalunya es troba en la fase final per aprovar una llei que reconeix els drets culturals, essent l'associacionisme un pilar fonamental per a la seva garantia

Una de les conclusions de la Conferència Mundial de la UNESCO sobre Polítiques Culturals i Desenvolupament Sostenible (MONDIACULT) celebrada a Barcelona el 2025 va ser detectar la necessitat d'un ODS 18 a l'Agenda 2030, el dels Drets Culturals. Uns drets culturals que es basen en l'Article 27 de la Declaració Universal de Drets Humans: "Tothom té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruitar de les arts i a participar en el progrés científic i en els beneficis que en resulten". El Parlament de Catalunya està ja a la fase final de la tramitació d'una Llei de Drets Culturals de Catalunya. Cati Morell, cap de comunicació del Parc Sanitari Sant Joan de Déu, titula el seu article a El Punt Avui (8 de juliol) "La cultura també cura" i ens diu: "l'activitat social i cultural redueix l'aïllament social, estimula les capacitats cognitives i reforça el sentiment de pertinença a una comunitat". Una activitat social i cultural que a casa nostra compte amb una "columna vertebral" – tal com diu Oriol Puig (Diari de Girona, 11 de gener) – que és el voluntariat. I ho explicita dient: (el voluntariat) "és una força transformadora que vertebrava la societat, enforteix la democràcia i fomenta la cohesió social". El valor de l'associacionisme cultural català va ser esmentat per Sònia Hernández, Consellera de Cultura el dia 4 de juny, en el decurs de l'acte institucional del Dia de l'Associacionisme Cultural, amb aquests mots: "l'associacionisme cultural té un paper fonamental en la garantia dels drets culturals". I és que sota aquesta denominació s'hi aplega un ampli ventall d'entitats de profund arrelament i llargues conviccions, entitats que són una eina de cohesió social i que dia a dia lluiten per adaptar-se a la situació actual en canvi permanent. L'associacionisme cultural català pateix un atac de burocràcia, tal com explica Jordi Roura en el seu article al Diari de Girona (11 de juliol). En ell fa esment de les nombroses traves que troben tant els ens públics com les associacions per tal de poder tirar endavant accions i projectes. Si les associacions o entitats, com la nostra, no compten amb professionals experts i tota la tasca és a càrrec de voluntariat en el sentit més profund de la paraula, el fet d'obrir notificacions, fer gestions telemàtiques o rebre petites ajudes significa posar-se en un veritable laberint del qual costa de trobar la sortida perquè a cada revolt hi ha un formulari telemàtic diferent. Tot plegat justifica plenament – si és que era necessari fer-ho – la intervenció de l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català www.ens.cat el dilluns 29 de juny, davant la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya per demanar que es tingui en compte l'associacionisme cultural català en la Llei de Drets Culturals de Catalunya. L'ENS demana que la futura llei inclogui l'associacionisme de manera clara i estructural i que s'estructuri entorn de quatre principis fonamentals: l'empoderament ciutadà perquè les comunitats puguin decidir la seva pròpia oferta cultural, prioritzar les polítiques que fomenten la pràctica cultural, evitar la subordinació de la cultura institucional a la cultura de base i simplificar el sistema de governança. El Manifest de l'ENS duu per títol "Sense associacionisme no hi ha accés ni participació universal a la Cultura" i en ell explicita com fer factible la inclusió de l'associacionisme a la llei, centrant-se en tres àmbits: equipaments dignes i estables, recursos i simplificació dels tràmits burocràtics. Hem arribat al capdavant del carrer. Des del despatx del CCC Girona La Rutlla – Hotel d'Entitats Amics de la UNESCO de Girona www.unescogi.org ens hem adherit al Manifest i continuem treballant des de i per a l'associacionisme cultural català. M. Dolors Reig Garganta és presidenta d'AUGI

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/girona/2026/07/23/lassociacionisme-cultural-catala-llei-drets-132704409.html>